

Helse- og omsorgsminister Bent Høie legger frem handlingsplan for allmennlegetjenesten 2020-2024. FFOs kommentar, v. Lilly Ann Elvestad
11. mai 2020

Pasientene har behov for en god fast, lege. En som trives i jobben og som opplever å kunne gi den behandling og oppfølging pasienten trenger.

Dagens fastlegeordning har betydelige utfordringer, knyttet til det å kunne gi godt nok behandling til de pasientgrupper som trenger mest oppfølging. I tillegg er rekrutteringssituasjonen krevende. Derfor er det gledelig at det i dag legges frem en plan for å videreutvikle ordningen. Den dagen vi ser at planen lykkes - at rekrutteringen øker, tilgjengeligheten bedres og at helse- tjenestene oppleves som både integrerte og sammenhengende – ja da skal vi også gi «trampeklapp».

Sideskift

Handlingsplanen er utarbeidet på basis av et tre-partsamarbeid mellom staten, kommunene og legeforeningen. FFO banket ofte på døra. Og ikke sjelden fikk vi også komme inn. Både på innspills-møter og i direkte dialog med partene. At vi også får avgi en kommentar her i dag, leser jeg som et tegn på at våre innspill har blitt hørt og verdsatt.

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) representerer ofte storforbrukerne av helsetjenester. Pasientgrupper som mest av alle er avhengig av en god fastlegetjeneste. En fastlege som har tid, kunnskap og god kommunikasjon med resten av helsekjeden, mot NAV, og mot arbeidsgiver og skole når det er nødvendig. Fastlegeordningen har store utfordringer overfor de pasienter og brukere med langvarige sammensatte tilstander. Fastlegeordningen er nok best organisert rundt den friskeste del av befolkningen. Den fremlagte handlingsplanen erkjenner dette – og adresserer også tiltak som vi tror på sikt kan gi endringer og forbedringer.

Sideskift

Rekruttering

Pasientene har behov for en lege som trives i jobben, som har tid til å gjøre jobben, har muligheter til å holde seg faglig oppdatert og har en god kobling til alle de som hen skal samarbeide med. Kort sagt - faktorer som egentlig er ganske allmenngyldige for oss alle uansett yrke og profesjon.

Rekrutteringstiltak som gir nyutdannede en trygg og forutsigbar vei frem mot ferdig spesialitet og en fremtidig karriere, er viktig og bra. Men like viktig er det at fastlegene også velger «å bli ved sin lest». Fastlegene melder om at oppgavemengden vokser dem over hodet.

Det er ikke vanskelig å forstå. Ikke minst har alle «portvaktoppgavene» har blitt for mange. Dette stjeler tid til viktig pasientoppfølging. Vi er derfor glad for at Regjeringen nå lover å avlaste fastlegene for oppgaver.

Sideskift

Samtidig kan ikke fastlegen operere i et vakuum. For pasienten er fastlegen inngangsdør og nav til helse- og omsorgstjenester. Legen må ha tid til pasienten og muligheter for god samhandling med både spesialisthelsetjenesten og kommunens øvrige helse- og omsorgstjenester.

Regjeringen lover en bedre arbeidsdeling og samhandling med spesialisthelsetjenesten. Det er bra.

Men hvor finner vi forpliktelsen fra kommunene i planen?

Fastlegens tilknytning til kommunen er i mange tilfeller for svak. Kommuneledelsen over hele landet må tydeliggjøre sin sørg for rolle overfor tjenesten – herunder å involvere seg og legge til rette for at fastlegene opplever at de både blir sett og verdsatt.

Sideskift

Jeg håper – og forutsetter - at kommunene der ute følger opp. Jeg vet at dette er Regjeringens handlingsplan. Men jeg må innrømme at jeg gjerne skulle sett mer i planen om hvilke forpliktelser kommunene tar i dette. Det er tross alt kommunene som sitter med ansvaret – sørge-for-ansvaret.

Kvalitet

En forutsetning for alt kvalitetsarbeid er kunnskap. Man må vite hvor man er før man kan sette mål for hvor man vil. Systematisk kvalitets- og pasientsikkerhetsarbeid er viktig. Og det er pasienten selv som best kan svare på hvordan kvaliteten oppleves.

En annen forutsetning for kvalitet er riktige arbeidsverktøy. Vår påstand er at vi mangler kritiske, digitale arbeidsverktøy som kan sikre at pasientinformasjon kan deles sikkert – med og mellom helsepersonell og med pasient. Handlingsplanen adresserer dette tema godt. Jeg vil bare kommentere at dette behovet også handler kvalitet og ressursbruk. FFO og flere med oss heier både på ny e-helselov og Akson, som et første grunnleggende skritt mot drømmen om «En innbygger - En journal».

Sideskift

Samarbeid

FFO har i lang tid etterlyst mere teamarbeid på legekantorene. Vi er svært glade for at handlingsplanen så tydelig adresserer nødvendigheten av dette. Både for å frigjøre fastlegens tid, men ikke minst for å øke kvaliteten.

Etablering av primærhelseteam er et viktig og riktig tiltak og vi ser frem til at det kommer flere slike team. Dette bør bli fremtidens måte å organisere primærlegetjenesten på. På samme måte ser vi frem til utvikling av teambaserte fastlegekontorer.

For pasienten er det dette som er det viktigste: Å ha tilgang til en fast lege som kjenner deg. Pasienten har ikke noe imot å bruke annet helsepersonell når det er forsvarlig og riktig. Det viktigste er å møte helsepersonell som har tid til deg og kompetanse til å følge deg opp på en god måte